

lig over en Tiltrækningskraft paa det lille Land og et lille Folk, som ligger ved Siden af. En saadan Tiltrækning kan ofte være stærk svanger for den lille Stat, og den bør derfor søge at gjøre Alt for at vedligeholde sin selvstændighed ogsaa med Hensyn til mercantile Interesser, men det har ikke været Tilfældet hos os, og jeg er overbevist om, at en stor Deel af de sørgelige Følger, der have viist sig i vor Tid, i en væsentlig Grad skrive sig fra disse Handelsforbindelser, hvorved vi til alle Tider have været knyttede til vore sydlige Naboer. Disse Handelsforbindelser have skabt Venstabsforbindelser, og Venstabsforbindelserne have igjen skabt Familieforbindelser, og saaledes er det f. Ex. kommen til, at manovre i Nordflesvig har sendt sine Sønner mod Syd for at uddannes. Man har sendt Sønnerne til Hamborg og Lybeck for at lære Handelen, man har sendt dem til Angeln og Holsteen for at lære Landvæsenet, og man har endog sendt sine Døttre til Holsteen og Sydslesvig for at lære Meieri- og Huusholdning. Naar disse unge Mennesker da kom tilbage, vare de i høi Grad fornyede, og dette har, som sagt, bidraget uhyre meget til at skabe Hjemmehyrdet i Nordflesvig, hvor man endvidere havde en fremstødt thidsk Forpost hos de fromme Brødre i Christiansfeldt, denne thidske Snylteplante for en forfærdet Religions- og Culturretning, som en lidet fremsynet Regjering i ældre Dage havde tilladt at sætte Rod i den ægte danske, nordflesvigiske Forbund. Jeg troer derfor, at vi bør gjøre en heel Deel for at bringe Sagen i en anden Gænge, og jeg troer, at vi ikke bør stye Opoffrelser for at skaffe os Handelsveie paa saadanne Punkter, hvorfra vi paa en naturlig og let Maade kunne udføre vore Producter til Hovedmarkedet i England. Jeg er endvidere overbevist om, at naar vi bygge en Havn ude ved Esbjerg, saa vilde vi drage en betydelig Deel af Nordflesvigs Trafik ad denne Vej over til England, og det forekommer mig, at det bør være vor Opgave snarere at drage denne Trafik ind til os, end at vi stadigt skulde

lade vor Trafik for en stor Deel gaae gjennem Slesvig og Holsteen til Hamborg. Man har sagt, at det gik slet ikke an saaledes at isolere sig. Ja, det er nok muligt, og under almindelige Omstændigheder vilde jeg ogsaa finde det meget utilraadeligt; men extraordinaire Forhold kræve ganske vist extraordinaire Forholdsregler. Naar saaledes en Mand trænger ind i en Fløi af mit Huus, og det ikke er mig muligt enten med det Gode eller med det Onde at faae ham ud, saa forekommer det mig, at jeg skylder mig selv og min Familie at træffe alle de mulige Forholdsregler, jeg kan, for at han ikke skal bemægtige sig Resten af Huset, saa at jeg bliver huusvild i min egen Bolig. Desuden troer jeg, at vi ogsaa kunde have pecuniær Fordeel af den lettere Forbindelse med England, fremfor som hidtil at lade vore Varer gaae over de sydlige Havnepladser og bruge Thydsterne som Mellemhandlere, thi vi kunne være overbeviste om, at Hamburgerne besørge ikke vor Mellemhandel for Intet; det kan man heller ikke forlange af dem, og de skulle nok vide at tage deres Procenter. Man har forlangt Oplysning om, hvor Meget og hvad der i det Hele kunde være at udføre fra en saadan Havn. Det skal jeg ikke gaae ind paa. Jeg holder ikke af at marschere op med Talrækker, som i Reglen altid, forsaavidt de ikke støtte sig til nøjagtige Oplysninger, vise sig at være upaalidelige; men det er dog aldeles vist og godtgjort ved officielt meddeelte statistiske Oplysninger, at Dværgavlens i Sylland er tiltaget i en meget betydelig Grad. Seer man saaledes hen til Svineavlens, har det viist sig, at man i de sidste Aar fra det egentlige Kongerige Danmark har udført 3 Gange saa mange Svin, som tidligere fra hele Monarkiet. Jeg er, som sagt, overbevist om, at Udførslen af Dvæg er i stærk Tiltagende, og jeg troer, at det vil tiltage endnu meer, naar man seer hen til, at det virkelig synes at gaae op for den danske Landbosstand i dens Heelhed — og særlig for Thyberne — at det er aldeles nødvendigt at opfodre sit Baarkorn paa Befæ-